

Til Næringskomiteen

Oslo, 18. oktober 2016

Høringsinnspill fra NHO Mat og Drikke

I forbindelse med Stortingets arbeid med statsbudsjettet for 2017, har NHO Mat og Drikke følgende kommentarer og innspill:

Biøkonomi og grønn konkurransekraft

I Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, ble det flertall for følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en bioøkonomistrategi i samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Strategien fremmes i løpet av 2015.»

I arbeidet med grønn omstilling er regjeringens bioøkonomistrategi svært viktig, og denne burde vært forelagt i forkant av forslag til statsbudsjettet for 2017. Det registreres imidlertid følgende forhold i forslaget som kan relateres til en bioøkonomisatsing:

- Omprioritering av eksisterende bevilgninger, tilsvarende 50 millioner kroner til Norges forskingsråd med mål om å legge til rette for en kunnskapsbasert bioøkonomi.
- En handlingsplan for økt innblanding av avansert biodrivstoff, dvs. biodrivstoff produsert av avfall/rester eller skogsråstoff, og satsing på infrastruktur i skogbruket.
- En utvidelse av mandatet til Investinor i tråd med anbefalingen fra SKOG22.

Dette er skritt i riktig retning for økt verdiskaping med utgangspunkt i biomasse, men samlet sett svarer ikke dette på behovet for å bygge grønn konkurransekraft i overgangen til lavutslippssamfunnet. Det er kun gjennom en helhetlig satsing og samarbeid på tvers av verdikjeden jord, skog og hav, at det totale potensialet for bioøkonomi i Norge kan utløses. Vi har høye forventninger til en slik helhetlig satsing når regjeringen presenterer sin strategi for bioøkonomi.

Avgifter

Alle særavgifter på mat og drikke videreføres og indeksreguleres med mellom 1,7 og 2,1 prosent.

Det er skuffende at Regjeringen fortsetter prisjusteringene av særavgiftene på mat- og drikkeområdet. Særavgiftene på dette området fremstår i hovedsak som rene inntektsposter for staten, og bidrar til svekket konkurransekraft og økt grensehandel. Noen av avgiftene er også konkurransevridende og administrativt tyngende.

Det er behov for en helhetlig gjennomgang av særavgiftene i mat- og drikkesektoren, med mål om å etablere en konsistent og forutsigbar avgiftspolitik, hvor avgiftene er faglig begrunnet og har dokumentert effekt.

Kjøttkontrollgebyret

Satsene for kjøttkontroll og veterinær grensekontroll økes med henholdsvis 9 og 20 %. Argumentet for økningen, er at Mattilsynets kostnader i utøvelsen av oppgavene er høyere enn eksisterende gebyrnivå. Konsekvensen av økningen er en merkostnad i kjøttindustrien tilsvarende ni millioner kroner, i tillegg til ordinær prisjustering.

Den foreslåtte økningen kommer etter at tilsvarende gebyrer også økte med 39 % fra 2013 til 2014. NHO Mat og Drikke etterlyser større transparens relatert til Mattilsynets krav om økning i gebyret, dvs. dagsverkssatsene.

Som en konsekvens av det kraftige kostnadsveksten, mener NHO Mat og Drikke at det er behov for å utrede om dagens kjøttkontroll og veterinære grensekontroll utført av Mattilsynet, helt eller delvis kan ivaretas av eksterne aktører med sikte på avbyråkratisering, effektivisering og økt transparens i kostnadene knyttet til disse oppgavene. Behovet for en slik gjennomgang er aktualisert av Mattilsynet, og at de som tilsyn ikke er i stand til å gjennomføre disse oppgavene innenfor de nåværende budsjetttrammene. En konkurranseutsetting av kjøttkontrollen og veterinær grensekontroll vil være i samsvar med blant annet tilsvarende praksis i Nederland og England.